

BuildEst II

D 5.2 RAPORT

Energiatõhususe alaste uuringute alane võrgustikutöö

Jaanuar 2015

Intelligent Energy – Europe (IEE) programme, Build UP Skills Pillar 2 project „Developing the training schemes and materials for non-qualified and qualified workforce and trainers’ training in the Estonian construction sector to achieve EU2020 Energy Efficiency targets“

Energiatõhususe alaste uuringute alane võrgustikutöö

Energiatõhususe alaste uuringute osapoolte ühisaruteludele kutsumine planeeriti BuildEst II projekti, et toetada energiatõhususele suunatud koolitusmaterjalide aluseks oleva teadus- ning uurimistegevuse alast koostööd ning infovahetust. Arutelude eesmärgiks oli kaasates temaatikaga seotud osapooli, kaardistada olukord hoonete energiatõhususe uuringute valdkonnas ja võimalusel hinnata uute uuringute planeerimise vajadust.

Tööpaketi käigus toimus kaks ümarlaua üritust. Lisaks suheldi osapooltega elektroonselt ja töökoosolekute raames. Esimesel ümarlaval 9.oktoobril 2014 keskenduti uurimistegevustele hoonete välispiirete ja hoones energiat tarbivatele tehnosüsteemide (küte, ventilatsioon, valgustus jne) teemal. Teisel ümarlaval 13. oktoobril 2014 keskenduti uurimistegevustele, mis puudutavad lokaalse taastuenergia tootmist.

Ümarlaudade tegevus oli üles ehitatud nii, et esmalt andsid uurimisasutused (valdavalt on nendeks kõrgkoolid(EMÜ, TTK, TTÜ, TÜ) lühidalt ülevaate valdkonnas tänaseks tehtud töödest ja omapoolsetest plaanidest tulevikuks. Olukorrajeldusele järgnes kõiki kohaletulnuid hõlmav tulevaste uuringute vajadust ja potentsiaali olemasolu puudutav arutelu. Puudutati töömaailma nägemust ja vajadusi valdkonnas, riigi vajadusi ja rahastamise võimalusi ning uurimisasutuste võimekust nendele vajadustele vastu tulla. Lisaks arutati uurimisvaldkondade integreerimise võimalusi.

Hoonete energiatõhususe uuringute valdkond

Ümarlaval keskenduti uurimistegevustele hoonete välispiirete ja hoones energiat tarbivatele tehnosüsteemide (küte, ventilatsioon, valgustus jne) alal. Ümarlaud toimus 09.09.2014 Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi Aatriumi saalis.

Ümarlaval osalesid

- Uurimisasutuste esindajad: Tallinna Tehnika Ülikool (TTÜ), Tartu Ülikool (TÜ), Eesti Maaülikool (EMÜ), Tallinna Tehnikakõrgkool (TTK);
- Erialaliitude ja ettevõtjate liitude esindajad: Eesti Projektbüroode Liit (EPBL), Eesti Arhitektide Liit (EAL), Eesti Ehitusettevõtjate Liit (EEEL), Eesti Ehitusinseneride Liit (EEIL), Eesti Kütte- ja Ventilatsiooni Ühing (EKVÜ), Eesti Ehitusmaterjalide Tootjate Liit (EETL), Eesti Kinnisvara Haldajate ja Hooldajate Liit (EKHHL), Eesti Korteriühistute Liit (EKÜL);
- Uurimisvaldkonnas koostöö ja arendustegevusi läbi viivad mittetulundusühingud: Tartu Regiooni Energiaagentuur (TREA), Tallinna Energiaagentuur;
- Avaliku sektori institutsioonid: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (MKM); Eesti Arengufond, Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK), Riigi Kinnisvara AS (RKAS), Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (EAS), SA KredEx.

Põhijäreldused:

Arengufond on koostanud „Eesti pikaajaline energiamajanduse arengukava 2030+„ (ENMAK) raames selle elluviimiseks vajalike teadusarenduskava, mis hõlmab ka valdkondlike uuringuid. KredEx peab prioriteediks uuringute tulemusel renoveerimisalaste juhendmaterjalide koostamist. Tallinna Energiaagentuur pidas vajalikuks koostada tüüpsõlmede lahendusi. EKVÜ arvab, et ülikoolide poolt tehtud uuringud vajavad praktilisi rakenduslikke väljundeid abi- ja/või töövahendite näol.

Kokkuvõte:

Jõuti järeldusele, et ülikoolidel on olemas potentsiaal ja ressursid vajalike uuringute läbiviimiseks ning valmidus omavaheliseks koostööks. ENMAK-i teadusarenduskava kajastab paljusid uuringuvaldkondasid, kuid see ei kata kõiki vajadusi.

Vajatakse abivahendeid/tööriistu nii projekteerijatele, energiaaudiitoritele, ehitajatele kui tellijale. Nendeks võiksid olla näidissõlmede lahendused, tüüpsõlmede lahendused tellijale ja projekteerijatele kättesaadavaks, et vältida projekteerimisvigu ja rakendada innovatsiooni. Vajalikud on energiatõhususe valdkonna pilootprojektid, nende tulemuste analüüs, tutvustamine ja saadud kogumuste levitamine (info kättesaadavus). Samuti on oluline tellija harimine. See saab olla vaid riigi tasandi roll.

Lokaalse taastuenergia tootmist puudutav uuringute valdkond

Ümarlaual keskenduti uurimistegevustele, mis puudutavad lokaalse taastuenergia tootmist.

Ümarlaud toimus 13. oktoobril 2014 Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi Aatriumi saalis.

Ümarlaual osalesid

- Uurimisasutuste esindajad: Tallinna Tehnika Ülikool (TTÜ), Tartu Ülikool (TÜ), Eesti Maaülikool (EMÜ), Tallinna Tehnikakõrgkool (TTK);
- Erialaliitude ja ettevõtjate liitude esindajad: Eesti Projektbüroode Liit (EPBL); Eesti Arhitektide Liit (EAL); Eesti Ehitusettevõtjate Liit (EEEL); Eesti Ehitusinseneride Liit (EEIL); Eesti Kütte- ja Ventilatsiooni Ühing (EKVÜ); Eesti Kinnisvara Haldajate ja Hooldajate Liit (EKHHL); Eesti Korterühistute Liit (EKÜL); Eesti Elektritööde Ettevõtjate Liit (EETEL); Eesti Külmaliiit; Eesti Elektroenergeetika Selts (EEES); Eesti Elektritööstuse Liit; Eesti Jõujaamade ja Kaugkütte Ühing; Eesti Taastuenergia Koda; Eesti Päikeseenergia Assutsiatsioon; Eesti Soojuspumba Liit; AS Konesko; Soojustehnikainseneride Selts; Eesti Biokütuste Ühing; Eesti Tuuleenergia Assotsiatsioon;
- Uurimisvaldkonnas koostöö ja arendustegevusi läbi viivad mittetulundusühingud: Tallinna Energiaagentuur;
- Avaliku sektori institutsioonid: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (MKM); Eesti Arengufond; Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK); Riigi Kinnisvara AS (RKAS); Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (EAS); SA KredEx; SA Eesti Teadusagentuur

Põhijäreldused:

Arengufond esindajad selgitasid, et taastuenergia kohalikku tootmist puudutavate edasiste uuringute läbiviimise kava on ENMAK-i osa ja kinnitatakse sellega koos. Täpne rahastamine ei ole veel paigas ja hetkel osakaalude ja kattumiste kohta infot ei ole. Riik püüab tagada sidusust ja vältida tühimikku nende vahel. Koostöös teiste ministeeriumide ja Arengufondiga on MKM eesmärk leida kate kaardistatud teadustemaatikatele. TTÜ tegi ettepaneku, et riik võiks kaaluda projekteerimistasandi koolituste läbiviimist. Selle meetme planeerimist soovitasid teisedki kohalviibijad. Toodi näide, et Tuuleenergia Assotsiatsioon juba koolitab nii väiketuulikute kui ka päikese-süsteemide tasandil tehnikuid ja paigaldajaid.

Kokkuvõte:

Osalejad leidsid, et edaspidiste uuringute planeerimisel vajavad täpsemalt sõnastamist põhjendused, miks soovime, et kavades oleks taastuvad energialahendused paremini ja otseselt mainitud ning kavade edasisel rakendamisel tagatud ka nende meetmete rakendamine. Lokaalse taastuenergia tootmisele oleks vaja pöörata rohkem tähelepanu ja luua arusaadav rahastussüsteem, millega käivitada laiaulatuslikemaid protsesse.